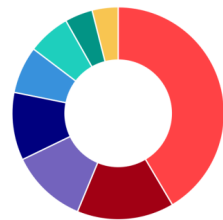

Očekávané klimatické podmínky v ČR

Oldřich Sklenář

faktaoklimatu.cz

Křtiny, 19.11.2019

"Jeden z mála nástrojů, které máme k dispozici je
všímat si extrémů a neobvyklých situací. Před krizí
bývají drobnější nezvyklé události častější. Hromadí
se příhody, jimž podobné nemají pamětníka."

Václav Cílek,
Ruka noci podaná

Vyschlé řeky, umírající stromy. A podle meteorologů může být ještě hůř

14. května 2018 0:01

Tak málo vody jako v řekách letos v květnu nebylo od začátku měření průtoků. Tedy minimálně od šedesátých let minulého století. Tenčí se řeky přitom nejsou jediným signálem, že by počasí po čtyřech letech sucha mohlo směřovat do ještě většího extrému. Voda zřejmě chybí někde, kde to nevidíme, varují hydrometeorologové.

(ilustrační snímek) | foto: Ladislav Němec, MAFRA

Nedostatek vody dosahuje podle odborníků historických hodnot. „U větších řek přitom časové řady sahají sto let do historie, například na Sázavě se měří od roku 1911,“ říká Jan Daňhelka z [Českého hydrometeorologického ústavu](#).

Hydrologové porovnávali průtoky z 11. května. Na absolutních minimech pro tento den byly mimo jiné Sázava, Lužnice, Labe, Morava či Svratka.

Spolu s řekami ubývá i vody v rybnících. „Oproti obvyklému stavu chybí zhruba 40 procent vody,“ uvedl předseda představenstva Rybářství Třeboň Josef Malecha.

Sucho mění Krkonoše před očima. Rašeliniště vysychají a tamní lesy brzy umřou

Michaela Rambousková 9. 7. 2019

Podívejte se, jak sucho mění Krkonoše. (Video: Seznam.cz)

Klimatická změna ohrožuje i vzácnou krkonošskou tundru a během deseti let nejspíš zmizí staré lesy v nejatraktivnějších lokalitách.

Když loni na jednom z nejnavštěvovanějších míst Krkonoš vyschla voda ve skruži označované za pramen Labe, vyvolalo to mezi turisty pozdvižení. Na podobné projevy sucha v nejvyšších českých horách si však budou muset zvykat.

Vyschlý „pramen Labe“ se stal výrazným projevem klimatické změny v nevyšších českých horách. Indicií, že se zde klima nevratně mění, je ale mnohem víc. I když většina není tak nápadná.

Rybáři bojují s nedostatkem vody v řece Odře. Sucho zabíjí ryby, navíc se zhoršuje

Kvůli suchu vyhlásilo město Odry zákaz odběru vody i rybolovu, píše Český rozhlas Ostrava. Na jejich dodržování dohlíží městská policie. Nízká hladina toku ohrožuje více než desítku druhů chráněných živočichů a ryb, které v ní žijí. Rybáři proto v nejkritičtějších místech postavili provizorní hráz.

Odry 16:57 3. srpna 2019

Hladina vody v řece kvůli suchu klesá a letošní deště pomůžou vždy jen na pár dní (ilustrační snímek) | Zdroj: Fotobanka Pixabay

„Jako děti jsme to dělali každé léto, dnes je zasahování do koryta prakticky pod pokoutou,“ vysvětluje hospodář oderských rybářů Jaroslav Fabián, proč ke stavění hráze potřebuje povolení vodohospodářů.

Půdní sucho se rozšířilo na tři čtvrtiny České republiky. Lokální bouřky stavu vody nepomohly

[ČÍST ČLÁNEK >](#)

„Když je velké vedro, není voda a neprší, nejsou tůně, hladina klesá a ryba se potom prakticky udusí,“ dodává Fabián.

Hladina vody v řece kvůli suchu klesá a letošní deště pomůžou vždy jen na pár dní. Sucho se navíc podle předsedy zdejších rybářů Miloslava Černocho rok od roku stupňuje.

Mrtvá voda

„Je tady příliš mnoho predátorů – kormorán, čáp černý, vydra, volavka – kteří tu řeku úplně vyplundrují. Kdybychom my, rybáři, do té vody nesadili ryby, tak už je dávno mrtvá,“ dodává Černocho.

Budeme pěstovat na našich zahradách palmy? Sucho mění Česko

Lucie Šmídová Hněvkovská 31. 8. 2019

Česká zahrada za pár let? Levandule, palmy a další jižní vegetace. (Video: Seznam.cz)

Mít zelený trávník celé léto je už minulostí. Zahrady v Česku se začínají měnit. Ještě donedávna běžné rostliny a stromy usychají. Postupně je nahrazují rostliny z jihu. A skutečně i ve středních Čechách můžete vidět na zahradách palmy.

Ani zahradníci ještě před pěti lety nevěřili, že například italské cypřišky a bobkovišně se v našich podmínkách udrží a nezmrznou. Teď je taková situace, že tyto typy rostlin u nás báječně prosperují.

„Chodím na zahrady, kde naše tůje, borovičky nebo i smrčky naopak totálně usychají, protože to sucho už se nasčítalo. A byť ta rostlina je stará a řekli bychom, že vydržela na zahradě vše, tak teď to už spousty rostlin nezvládají a postupně odcházejí,“ vysvětluje zahradní architektka Dana Makrlíková.

Na českých zahradách se tak už objevují i palmy. „Znám pěstitele u Kladna, kteří běžně pěstují palmy Trachycarpusy, které jsou nenáročné a bez problémů vydrží,“ říká Dana Makrlíková.

Sucho sužuje už i jeskyně. V Moravském krasu přestávají růst krápníky

Eliška Hypšmanová 26. 8. 2019

Voda se nestihne přes vrstvu masivu dostat dolů do jeskyně. (Video: Eliška Hypšmanová, Jan Kozel, Seznam.cz)

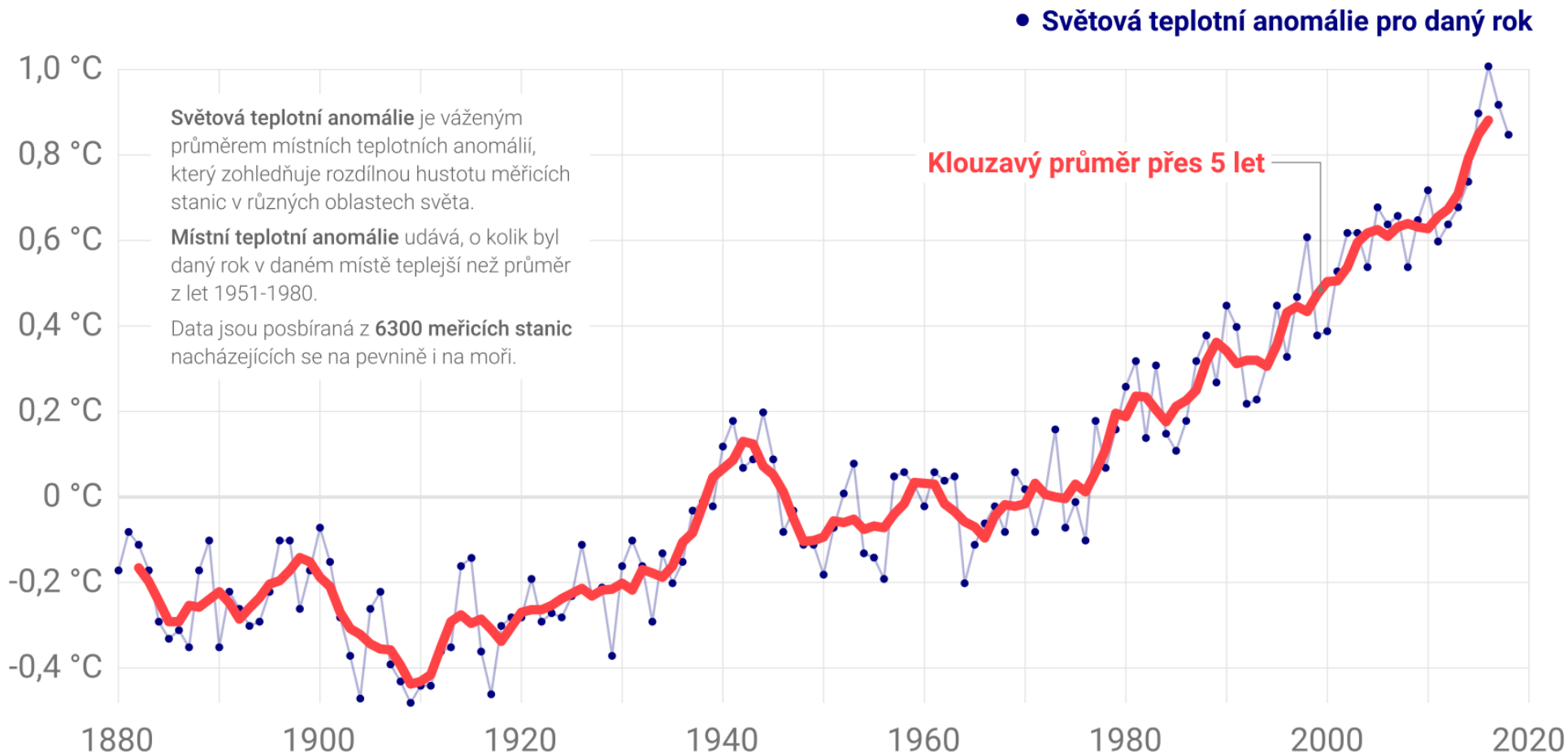
Sucho a nedostatek podzemních vod trápí jeskyně v Moravském krasu. Dlouhodobý nedostatek srážek se v jeskyních projevuje tak, že přestávají růst krápníky. I přes občasné letní srážky jsou některá místa v chráněné krajinné oblasti úplně vyschlá.

Suché potoky, stromy a jeskyně trápí CHKO Moravský kras. Dlouhodobý nedostatek srážek se projevuje hlavně v jeskyních, kde přestaly růst krápníky. „Na některé krápníky běžně kapala jedna kapka vody za druhou, v posledních třech letech už ale vůbec žádná. Letos více prší, spadne přibližně jedna kapka do půl minuty,“ popsal situaci zástupce vedoucího správy CHKO Moravský kras Antonín Tůma.

Nedostatek vody v jeskyních se projevil s prvním větším obdobím sucha. Voda se přes vrchní vrstvu masivu nad jeskyněmi nedostane do podzemí. „Les nasakuje poměrně málo srážek, voda potom zůstává v masivu, a tím pádem potom nekape na krápníky, které nemohou růst,“ řekl Tůma.

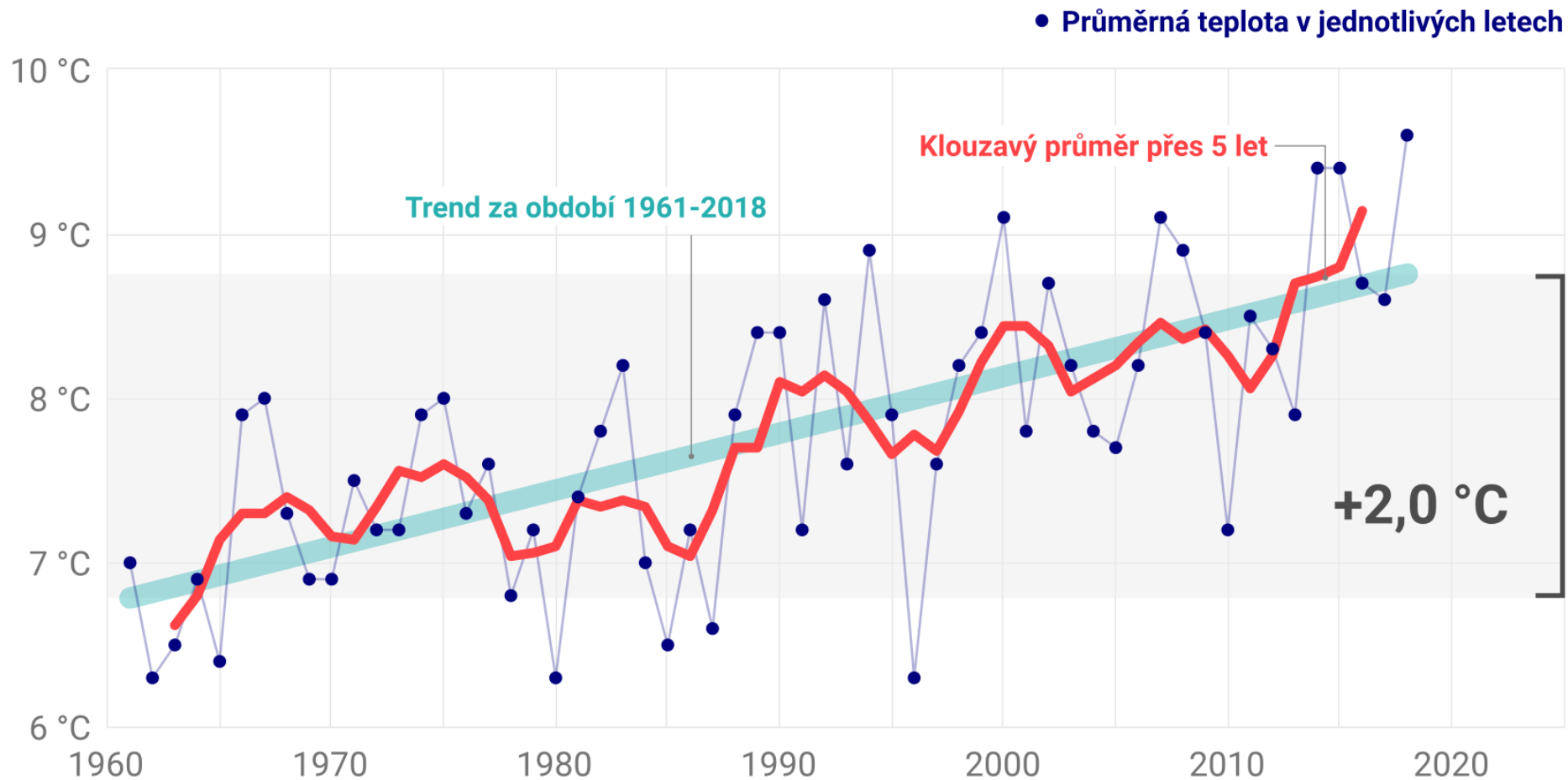
VÝVOJ SVĚTOVÉ TEPLOTNÍ ANOMÁLIE

Svět je nyní o **0,8-1 °C teplejší** než v letech 1951-1980

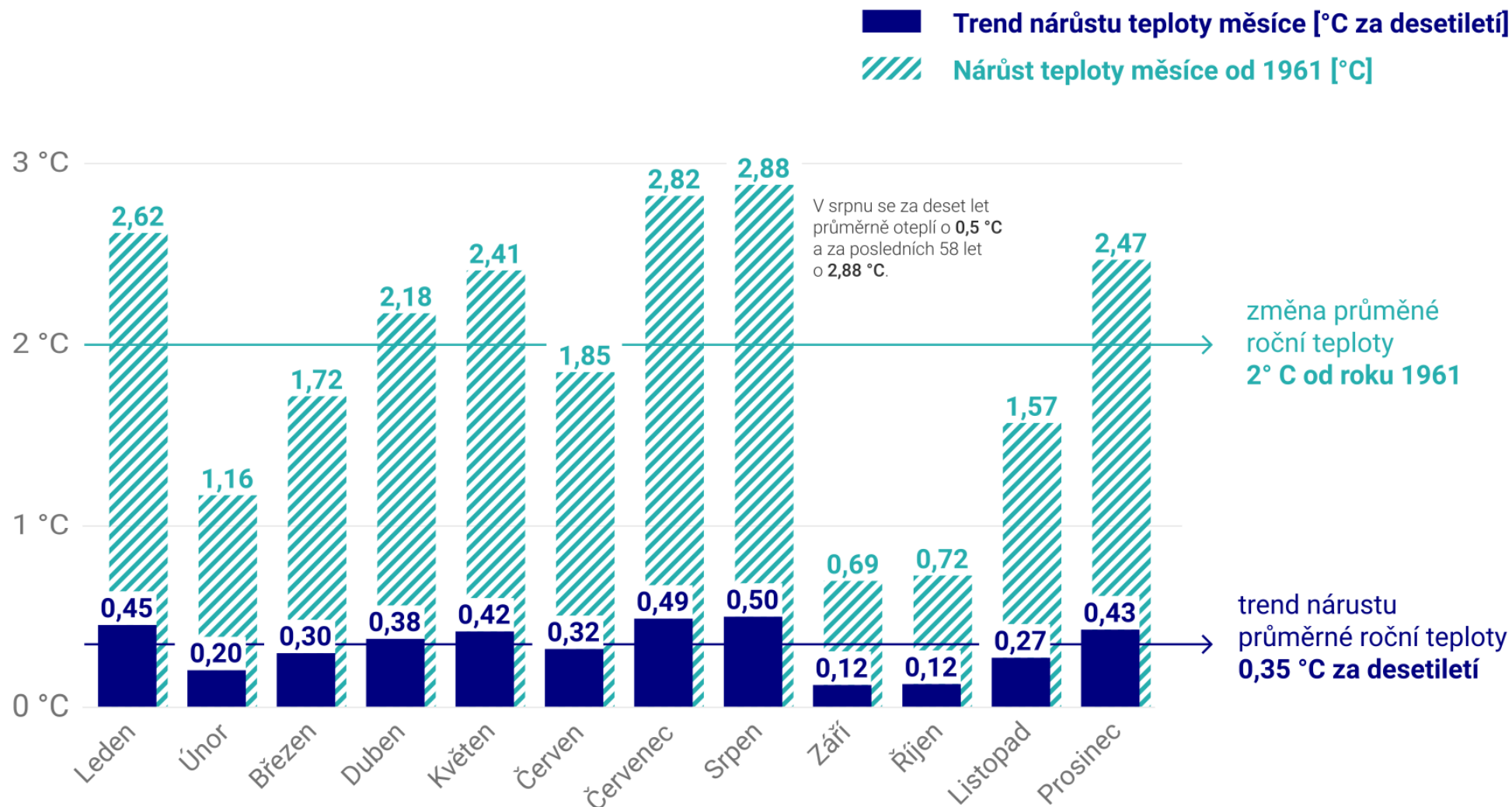

PRŮMĚRNÁ ROČNÍ TEPLOTA V ČR

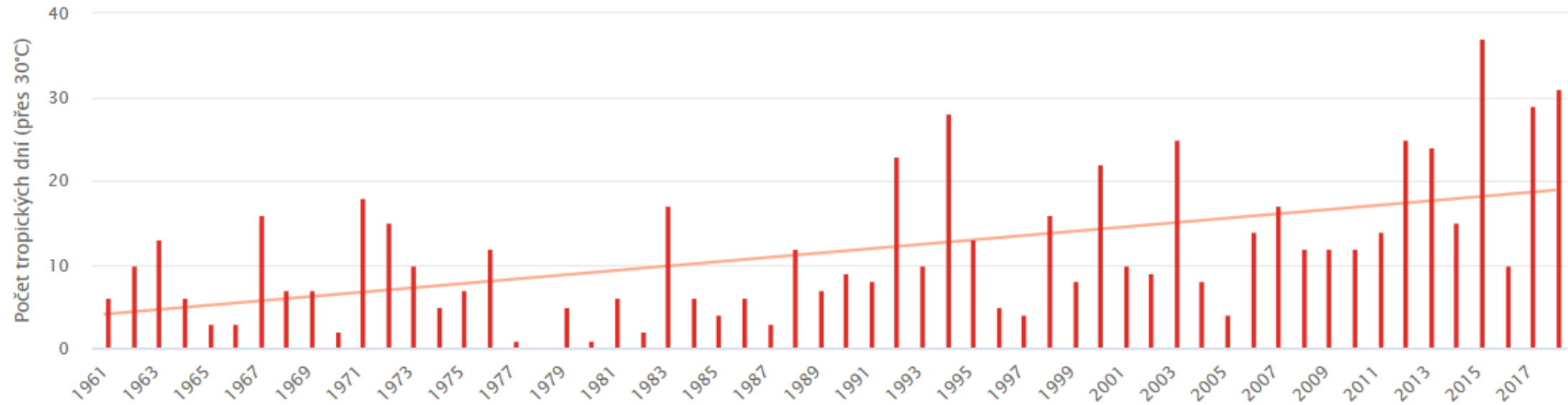
Teplota se od 1961 zvýšila o 2,0 °C

TREND NÁRŮSTU TEPLOT V ČR V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH

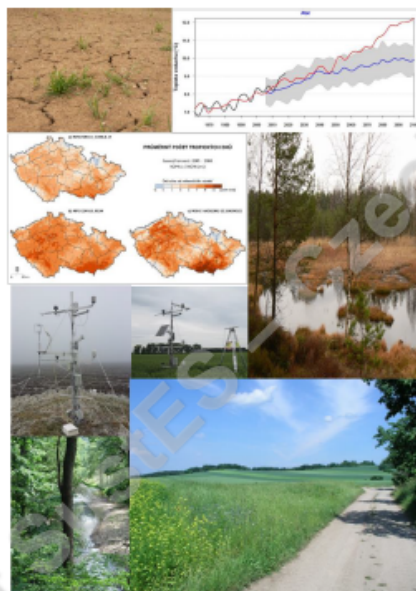
664 tropických dní na stanici Brno, Tuřany od roku 1961

Zdroj: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/data-kalkulacka-tropicke-dny-horko-meteorologove-aplikace_1907310630_cib

Očekávané klimatické podmínky v České republice

část I. Změna základních parametrů

Petr Štěpánek a kol.

2019

Petr Štěpánek, Miroslav Trnka, Jan Meitner, Martin Dubrovský,
Pavel Zahradníček, Ondřej Lhotka, Petr Skalák, Jan Kyselý,
Aleš Farda, Daniela Semerádová

Očekávané klimatické podmínky v České republice

část I. Změna základních parametrů

Vydáno v rámci projektu: „SustES – Adaptační strategie pro udržitelnost
ekosystémových služeb a potravinové bezpečnosti v nepříznivých přírodních
podmínkách“ (CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_019/0000797)”

Ústav výzkumu globální změny
Akademie věd České republiky

Brno

2019

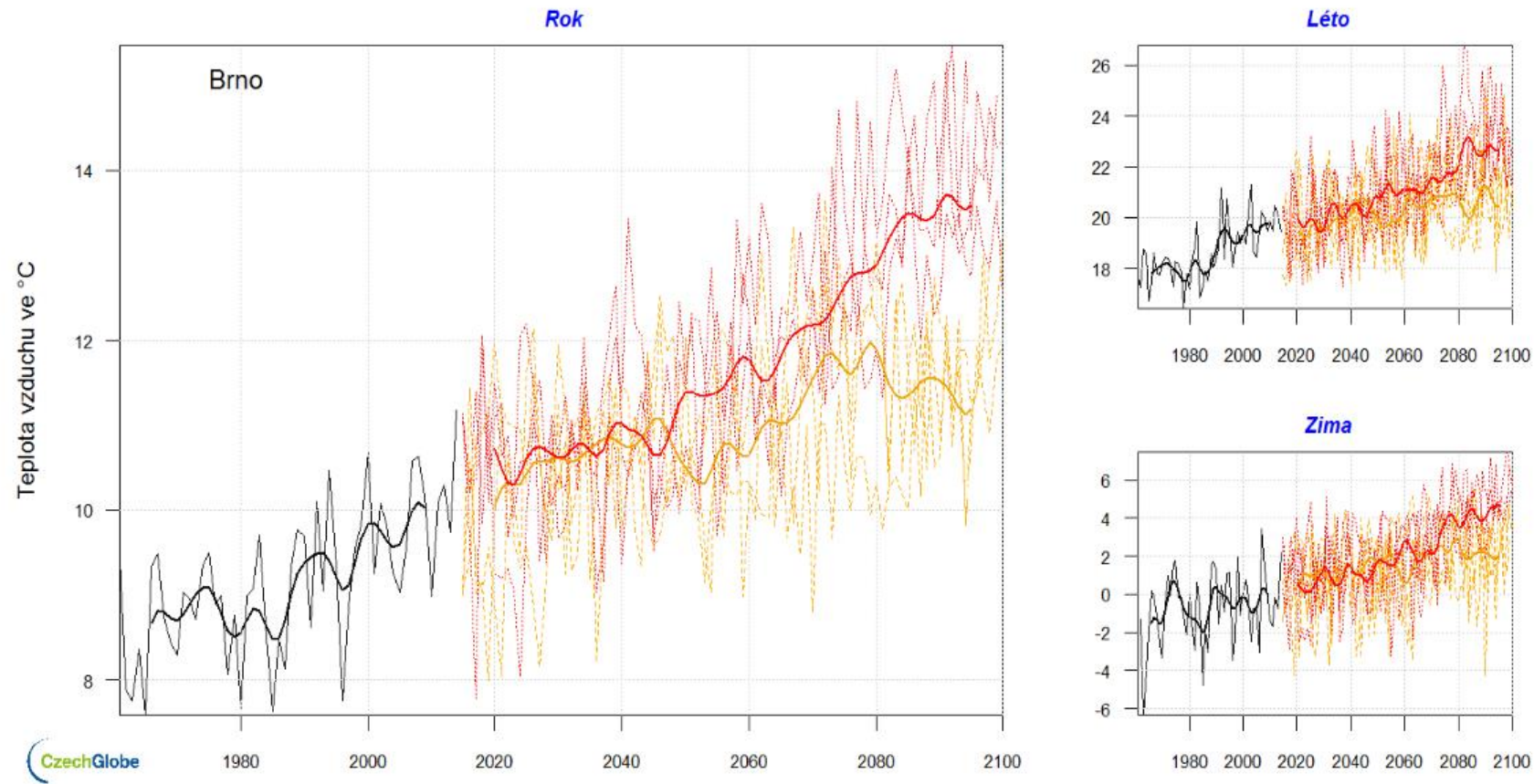
ISBN. 978-8-87902-28-8

Ať už se budou emise skleníkových plynů vyvíjet jakkoli, v České republice se do roku 2050 s nejvyšší pravděpodobností oteplí nejméně o další 2 °C ve srovnání se současností (tedy vzhledem k průměru let 1981–2010). Do roku 2050 totiž volba emisního scénáře nehraje podstatnou roli kvůli setrvačnosti klimatického systému a opožděné reakci na již vypuštěné emise. K výraznějšímu rozcházení jednotlivých výsledků emisních scénářů dochází až po roce 2050.

V létě porostou počty tzv. tropických dnů, kdy maximální teplota dosáhne alespoň 30 °C. Nejhorší emisní scénář RCP8.5 by znamenal **na konci století průměrně 30 tropických dnů za rok** (v letech 1981–2010 bylo průměrně 8 tropických dnů za rok). Extrémní teploty vedou ke zvýšenému odparu vody z krajiny, což je jednou z hlavních příčin současného sucha.

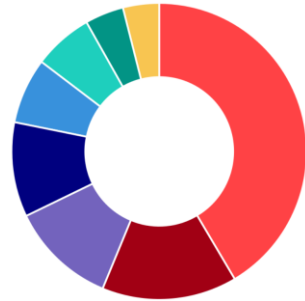
“Počet dní se srážkami nad 1 mm se příliš nezmění. Počet dní se srážkami většími než 20 mm v budoucnu dále poroste.” To znamená, že více srážek bude ve formě intenzivních nebo přívalových dešťů.

Nejmenší nárůst srážek, či jejich pokles, je očekáván na jižní Moravě. *“To by vzhledem k tomu, že jde o nejteplejší oblast České republiky, vedlo k výraznému snížení dostupnosti vláhy a zásadnímu zhoršení zemědělské produkce v této oblasti.”*

Zdroj: CzechGlobe - Mgr. Pavel Zahradníček, Ph.D., přednáška ze dne 17. 03. 2016, MU Brno

Děkuji Vám za pozornost!

<https://faktaoklimatu.cz/>